

Valéry Giscard d'Estaing under den samme parlamentsdebat sagde, at Frankrig måtte fastholde det nuværende paritetsforhold mellem Frankrig og Tyskland. Han understregede at »... vores nationale interesser... dikterer – i forbindelse med den måde, som det europæiske system bliver organiseret på fremover og i udmøntningen af ansvaret – at vores regering sørger for at fastholde en streng paritet med Tyskland.«

ad 2:

Det står klart, at modstanden imod planerne om en fælles EU-valuta er meget stor i befolkningerne. Det kom stærkt til udtryk under den franske strejkebevægelse i 1995, og tilsvarende har tyske opinionsmålinger gang på gang vist, at tilhængerne af den fælles mønt udgør et mindretal i den tyske befolkning. Her i Danmark blev modstanden imod ØMU'en bekræftet i en undersøgelse af Greens Analyseinstitut, som blev offentliggjort i Børsen den 19. februar 1996. Her siger 57,6 pct. af de adspurgte nej til ØMU'en, og kun 27,3 pct. siger ja.

Selv om Danmark har besluttet at stå uden for den fælles mønt og derfor ikke trues af ØMU-planerne på samme måde som den tyske og franske befolkning, så vil der alligevel set fra et dansk synspunkt være store fordele ved, at ØMU-planerne helt opgives.

Det har vist sig, at konvergenskravene i Maastricht-Traktaten ikke kan overholdes. Indtil nu ser kun et enkelt land, Luxembourg, ud til at kunne opfylde konvergenskravene. Forsøget på at overholde disse krav i en økonomisk tilbagegangssituation vil få meget alvorlige og negative konsekvenser for beskæftigelsen og de sociale forhold og vil – forhåbentlig – give anledning til en voldsom folkelig modstand.

Kombinationen af konservativ politik i en række store lande og konvergenskravene vil være det samme som at starte en alvorlig social konfrontation. Regeringerne afviser at gennemføre den nødvendige beskatning af den bedst stillede del af befolkningen – og gennemfører ligefrem skattenedsættelser for de velstillede, som det f.eks. er sket i Danmark i de senere år, senest med afskaffelsen af formueskatten. Samtidig forsøger regeringerne så at overholde konvergenskravene. Det fører til en dybt asocial og beskæftigelsesfjendsk politik.

Professor Søren Kjeldsen-Kragh formulerer det i Politiken den 31. december 1995 på denne måde: »ØMU'en vil skabe større regionale og sociale problemer, som derefter skal løses på EU-niveau. Man

taler allerede i dag om at indføre en konjunkturudligningsfond, hvilket indebærer et voksende EU-budget. ØMU'en vil gøre det nødvendigt at føre fælles arbejdsmarkeds- og socialpolitik, og deraf følger som en naturlig konsekvens, at Europa-Parlamentet skal have lovgivende kompetence. Tilhængerne af denne udvikling i de øvrige EU-lande lægger ikke skjul på, at den fælles mønt skal være drivkraften bag etableringen af et Europas Forenede Stater.«

Derfor er der behov for helt andre modeller end den liberalistiske føderale ØMU-model. Hertil kommer, at ØMU-modellen også ud fra et valutapolitisk synspunkt er et risikabelt, ja, dumdrigt projekt. Trods den reelle opløsning af EMS-samarbejdet i 1993 har det europæiske valutasystem vist sig at kunne fungere i den forstand, at de forskellige valutaer har tilpasset sig, uden at det har ført til et sammenbrud i valutasystemet.

Imidlertid er der behov for en større solidaritet imod valutaspekulationen. Nogle valutaer er givetvis på grund af valutaspekulanternes angreb blevet tvunget til at gennemføre større devalueringer, end den økonomiske udvikling i de pågældende lande reelt betinger. Derfor er den norske og svenske krone formentlig i dag undervurderet i forhold til den tyske mark og den danske krone.

Derfor må der tilstræbes et europæisk valutastem, hvor de enkelte valutakurser kan tilpasse sig hinanden i et smidigt system ud fra landenes reelle økonomiske situation. En sådan europæisk valutaaf-tale bør ikke gennemføres i EU-regi. Den bør være åben for andre lande, f.eks. Norge og Island.

ØMU-modellen er usmidig og farlig, fordi den urealistisk fastlåser kurserne, indtil spændingerne bliver for store. Det giver baggrund for store valutakriser. Omvendt er der behov for et mere solidarisk system end det nuværende. Der kan f.eks. indgås aftaler om, at landene rykker hinanden til undsætning, hvis valutaspekulanterne angriber. Derimod bør der ikke indføres urealistiske krav om, at valutakurserne skal fastlåses i forhold til den tyske mark. Derfor synes EMS-modellen at være den indlysende rigtige løsning. Den kan kombineres med internationale indgreb mod valutaspekulation, f.eks. i form af en afgift på valutahandel. Hvis der f.eks. pålægges en afgift på 1 promille, vil det ikke medføre mærkbar gene for mindre valutahandler til f.eks. turistformål, men vil gøre det kostbart at foretage de kæmpestore flytninger af valuta, som finder sted i forbindelse med valutaspekulation.